

Nastavljen bijeg iz dionica

■ Prislina prodaja dionica dijela ulagača koji su se suočili s krizom likvidnosti i suzdržanost većine "zdravih" investitora diktirali su tržišne trendove u proteklom mjesecu

Nakon oštrog prizemljenja koje je Zagrebačka burza doživjela u veljači, veći dio ožujka protekao je u neuspješnim pokušajima oporavka. Štoviše, novi val rasprodaje dionica koji se dogodio sredinom mjeseca torpedirao je Crobex indeks duboko ispod psihološke granice od 4000 bodova. Međutim, za razliku od situacije u veljači, kad su žrtvovane sve najaktivnije dionice, ovaj put nekolicina najlikvidnijih dionica pobijedila je negativni trend.

Investitori tipuju na sigurno

Prislina prodaja dionica dijela ulagača koji su se suočili s krizom likvidnosti i suzdržanost većine "zdravih" investitora diktirali su tržišne trendove u proteklom mjesecu. Pojačan oprez konzervativnih investitora, potaknut lošim vijestima iz inozemstva (produbljanje hipotekarne krize u SAD-u, političke napetosti u regiji uzrokovane proglašavanjem neovisnosti Kosova) i nepovoljnim makroekonomskim trendovima u zemlji (usporavanje gospodarskog rasta, porast inflacije), doveo je i do osjetnog pada burzovnog prometa. Zbog povlačenje kapitala iz otvorenih investicijskih fondova i "pucanja" margin kredita pojačan je pritisak na strani prodaje, što je uzrokovalo i jedan od najvećih dnevnih padova Zagrebačke burze. Dogodilo se to u ponedjeljak, 17. ožujka, kad je Crobex indeks izgubio na vrijednosti 5,2 posto. U nestabilnim tržišnim uvjetima investitori s viškom likvidnosti orijentali su se uglavnom na sigurne dionice s visokim dividendnim prinosom. Tako su se negativnim trendovima uspjele othrvati dionice T-HT-a i Ericssona Nikole Tesle. Među rijetkim dobitnicima našle su se još dionice Veterina i Uljanik plovidbe. Prva je profitirala ulaskom novih strateških investitora, a druga zahvaljujući čarobnoj formuli dokapitalizacije po nominalnoj cijeni. Negdašnje predvodnice rasta tržišta (dionice građevinskog i broderskog sektora te

kompanija iz koncerna Agrokor) postale su žrtve neumjerenih očekivanja i prijeteće recesije. Nemilosti padajućeg tržišta prepuštena je i većina ostalih dionica, među kojima se mnogima vrijednost od početka godine već prepolovila.

Topi se imovina investicijskih fondova

Fond menadžeri dioničkih i mješovitih investicijskih fondova i u ožujku su bili suočeni s manjkom likvidnosti i daljnjim padom vrijednosti udjela. Neki od njih bili

su zbog osipanja investitora prisiljeni prodati dionice po svaku cijenu, a povlačenje kapitala dovelo je i do gašenja jednoga dioničkog fonda. Nakon drastičnog pada imovine u siječnju, kad je "zbrisano" 4,15 milijarde kuna, u veljači su portfelji fondova oslabljeni za dodatnih 2,13 milijarde kuna te je potkraj mjeseca ukupna neto imovina investicijskih fondova pala na 23,78 milijarde kuna.

Najveći pad očekivano su pretrpjeli dionički i mješoviti fondovi. Istodobno, bijeg

20 NAJAKTIVNIJIH DIONICA

IZDAVATELJ	OZNAKA	GODINA NAJNIŽA	GODINA NAJVIŠA	30 DANA NAJNIŽA	30 DANA NAJVIŠA	ZADNJA CIJENA	PROMJENA (%)	PROMET (mil. kn)
T-HT	HT-R-A	275,56	419,00	290,50	343,89	329,80	12,95%	288,39
ERICSSON NT	ERNT-R-A	2.500,00	4.300,00	2.530,00	2.825,00	2.679,00	7,16%	166,52
VETERINA	VERN-R-A	80,00	140,00	86,00	110,00	109,89	29,28%	118,28
ULJANIK PL.	ULPL-R-A	2.453,00	4.749,00	3.005,50	3.855,00	3.350,00	11,63%	89,15
ADRI	ADRS-P-A	373,51	618,97	373,51	442,00	389,98	-6,03%	88,50
ATLANT. PL.	ATPL-R-A	1.300,00	3.897,99	1.951,00	2.798,00	2.112,03	-20,90%	83,24
INA	INA-R-A	2.125,00	3.440,00	2.125,00	2.420,00	2.185,00	-1,06%	81,42
PODRAVKA	PODR-R-A	381,01	645,00	383,00	440,00	386,00	-0,77%	78,57
IGH	IGH-R-A	4.580,00	16.349,99	9.600,00	12.399,99	10.268,97	-11,85%	70,43
INGRA	INGR-R-A	19.000,00	62.499,00	32.000,00	45.499,99	34.997,99	-7,90%	55,48
DALEKOVOD	DLKV-R-A	922,00	1.950,00	936,50	1.295,00	986,00	-15,73%	43,74
ATLANTIC	ATGR-R-A	750,00	965,00	776,00	825,00	776,00	-1,41%	27,04
ZABA	ZABA-R-A	8.500,00	13.450,00	8.500,00	10.400,00	9.500,01	-2,06%	24,83
LUKA PLOČE	LKPC-R-A	2.101,00	6.699,99	3.050,00	4.175,00	3.400,00	-1,76%	24,72
BELIŠĆE	BLSC-R-A	740,10	1.171,99	850,00	960,00	886,00	0,68%	23,61
VIRO	VIRO-R-A	825,00	1.780,00	1.150,00	1.449,00	1.199,00	-3,31%	23,04
KONČAR EI	KOEI-R-A	676,01	1.350,00	676,01	909,90	739,00	-13,06%	22,67
JADROPLOV	JDPL-R-A	350,00	870,00	511,02	662,00	540,00	-14,15%	22,92
LEDO	LEDO-R-A	5.350,00	21.499,00	9.500,00	15.699,99	10.700,00	-28,62%	21,82
TEHNIKA	THNK-R-A	6.000,00	12.500,00	6.000,00	8.498,00	6.116,03	-22,04%	19,38

Podaci za razdoblje od 20. veljače do 20. ožujka 2008.

Izvor: To-One

iz dionica rezultirao je povećanjem imovine novčanih fondova, dok je imovina obvezničkih ostala gotovo nepromijenjena. Najveći pad imovine od čak 75 posto pretrpio je dionički fond Prospectus Global Equity koji je zbog toga i ugašen. Imovina Erste Adriatic Equityja, jednog od najvećih dioničkih fondova, smanjena je 29 posto (sa 1,35 milijardi na 967 milijuna kuna). Ostali "veliki" fondovi pretrpjeli su nešto umjereniji pad imovine (od 10 do 14 posto).

Tijekom ožujka negativni prinosi dioničkih fondova spustili su se za još jednu stepenicu, pa se ovogodišnji minusi većine dioničkih fondova sada kreću između 10 i 20 posto. Dok su "stari" fondovi izgubili veći dio prošlogodišnje bogate zarade, fondovi osnovani posljednjih godinu dana nalaze se daleko ispod početne vrijednosti. Udjel OTP indeksnog fonda koji prati kretanje Crobex indeksa u manje od tri mjeseca izgubio je više od četvrtine vrijednosti, a da bi se vratio na početnu razinu, trebao bi porasti 34,3 posto.

I dalje se najbolje drže fondovi manje izloženi domaćem i regionalnim tržištima kapitala, premda su i oni "podebljali" minus

I dalje se najbolje drže fondovi manje izloženi domaćem i regionalnim tržištima kapitala, premda su i oni "podebljali" minus. Na vrh se probio fond AC Rusija, koji trenutno jedini bilježi jednoznačen minus (-9,55 posto). Na drugo mjesto s minusom od 10,69 posto popeo se fond HPB World, a treće mjesto zadržao je fond HPB Titan, unatoč mjesečnom gubitku od 7,48 posto. Ovogodišnji minusi mješovitih fondova kreću se između 6 i 19 posto. Najuspješniji je još uvijek fond Interinvest Balanced s umjerenim gubitkom od -6,14 posto, dok je na dnu fond Aureus Balanced s negativnim saldom od čak 18,78 posto. Slaba izvedba prati i obvezničke fondove, među kojima ih se samo pet nalazi u pozitivnom teritoriju.

Zanimljivo je da je vodeći obveznički fond, HPB obveznički, sa skromnim ovogodišnjim prinosom od 2,17 posto, trenutno najuspješniji investicijski fond. Najbolje sklonište od gubitaka na dioničkom tržištu i dalje su novčani fondovi, među kojima prednjači PBZ Dollar s prinosom od 1,30 posto.

*Za analizu investicijskih fondova korišteni su podaci o vrijednostima udjela na dan 20. 3. 2008.

Zoran Korda, investicijski savjetnik ■

Info

Vaba banka među najbrže rastućim bankama

Vaba d.d. banka Varaždin i u 2007. potvrdila je status jedne od najbrže rastućih na hrvatskome bankarskom tržištu. Prema ne-revidiranim podacima, aktiva banke 31. prosinca 2007. godine iznosila je 1,21 milijardu kuna, što je povećanje od 51,7 posto u odnosu na stanje aktive na dan 31. prosinca 2006. godine. Banka u 2007. bilježi i rast kredita, čije je stanje 31. prosinca 2007. iznosilo 713,3 milijuna kuna, što predstavlja 38,9-postotni porast u odnosu na 2006. godinu. Zabilježen je i rast depozita po stopi od 13,2 posto, pa su

potkraj godine iznosili 811,1 milijuna kuna. Strategija agresivna rasta koju banka provodi rezultirala je i rastom neto prihoda od kamata u 2007. godini za 205 posto u odnosu na 2006. te su oni iznosili 27,1 milijuna kuna, dok su neto nekamadni prihodi iznosili 8,2 milijuna kuna, što je porast od gotovo 20 puta u odnosu na rezultate iz 2006. godine. Rast aktive i obima poslovanja pratila su otvorenja većeg broja poslovnica, kao i znatna ulaganja u IT infrastrukturu, ljudski kapital, marketing i akviziciju klijenata.

Raiffeisen banka šesti put najbolja

Renomirani časopis Global Finance dodijelio je Raiffeisen Zentralbank Österreich AG (RZB), zajedno s Raiffeisen International Bank-Holding AG, šesti put zaredom titulu "Najbolja banka u Srednjoj i Istočnoj Europi za 2007". Uz to, banke iz Raiffiesen mreže u Albaniji (Raiffeisen Bank Sh.a), Bosni i Hercegovini (Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina), Srbiji (Raiffeisen banka a.d.) i Slovačkoj (Tatra banka a.s.) također su primile nagrade

za najbolju banku na lokalnim tržištima. Urednici Global Financea su, uz pomoć podataka koje su dobili od gospodarskih analitičara, korporacijskih direktora i bankarskih konzultanata, odabrali pobjednike na temelju sljedećih kriterija: porast aktive, profitabilnost, strateški odnosi, usluge klijentima, formiranje konkurentskih cijena te inovativni proizvodi. Popis najboljih svjetskih banaka na novim tržištima časopis će objaviti u svibanjskom izdanju.

Dobit banaka veća od 21 posto

Banke u Hrvatskoj u prošloj su godini povećale aktivu za 13 posto, kredite za 15 posto, depoziti su porasli 15 posto, a dobit banaka više od 21 posto, stoji u priopće-

nju HNB-a nakon sjednice Savjeta. Prema svim podacima, bankovni sustav u kojem djeluju 33 banke i pet stambenih štedionica i dalje je stabilan.

Erste banka zadržala treće mjesto

Erste grupa u 2007. godini zabilježila je porast bilance od 13,7 posto, što je za pet milijardi kuna više nego godinu prije. Neto dobit grupe iznosila je 603 milijuna kuna i bilježi porast od 47,1 posto u odnosu na 2006. Ukupna aktiva banke na dan 31. prosinca 2007. iznosila je 40,38 milijardi kuna, čime je zauzela 12 posto

tržišnog udjela i zadržala treće mjesto na rang ljestvici hrvatskih banaka prema veličini aktive. Prema riječima Petra Radakovića, predsjednika Uprave Erste grupe, tim je rezultatima "zadržan trend dugoročnoga stabilnog rasta i održavanja konkurentnog pristupa na iznimno kompetitivnom hrvatskom bankarskom tržištu".

Rast leasing tržišta 27 posto

Predsjednik Uprave UniCredit Leasing Croatia Tomo Balotin najavio je da bi u ovoj godini leasing tvrtke u Hrvatskoj mogle zabilježiti rekordan rast tržišta od 27 posto. Prošlu

su godinu leasing društva završila s prosječnim rastom od 21,7 posto, a najveći rast zabilježili su Porsche Leasing (26), Hypo Leasing (21,4) i UniCredit Leasing (17 posto).